KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

13. juuli 2005,

mis kuulutab koondumise ühisturuga ja Euroopa majanduspiirkonna lepingu toimimisega kokkusobivaks Juhtum nr COMP/M.3625 – Blackstone/Acetex

(teatavaks tehtud numbri K(2005) 2672 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2005/839/EÜ)

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle, [1] eriti selle artikli 8 lõikele 1, võttis komisjon 13. juulil 2005 vastu otsuse ühinemist käsitlevas juhtumis. Otsuse mittekonfidentsiaalne versioon on kättesaadav juhtumi autentses keeles ja komisjoni töökeeltes konkurentsipoliitika peadirektoraadi veebilehel http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

(1) 20. jaanuaril 2005 sai komisjon määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 4 kohase teatise kavandatava koondumise kohta, millega ettevõtjale Blackstone Crystal Holdings Capital Partners ("Blackstone", Kaimanisaared) kuuluv ettevõtja Celanese Corporation ("Celanese", USA) omandab aktsiate ostu teel kontrolli kogu ettevõtja Acetex Corporation ("Acetex", Kanada), üle nimetatud määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

(2) Blackstone on eraõiguslik kommertspank USAs, kes tegeleb põhiliselt finantsnõustamise, erasektori ettevõtete omakapitali investeerimise ja kinnisvarasse investeerimisega. Eespool kirjeldatu kohaselt tegutseb Celanese, üks Blackstone'i omandis olev ettevõtja, samal kaubaturul kui Acetex.

(3) Celanese on keemiaettevõtja, kes tegutseb peamiselt neljas sektoris üle kogu maailma: keemiakaubad, atsetaattooted, tehnilised polümeerid ja toidu koostisosad. Keemiakaupade sektoris toodab Celanese selliseid põhikemikaale nagu äädikhape, äädikhappe anhüdriid ja vinüülatsetaatmonomeer, selliseid funktsioonkemikaale nagu näiteks polüvinüülalkohol ja emulsioonid ning erikemikaale, sealhulgas karboksüülhappeid, alkohole, amiine ja estreid.

(4) Acetex toodab äädikhappederivaate ja plastmasse. Acetexi peamised atsetüüli tooted on äädikhape ja vinüülatsetaatmonomeer, mis koos moodustasid 2003. aastal Acetexi atsetüülide müügist üle 70 %. Acetexi atsetüültooted on ka järgmised äädikhappederivaadid: äädikhappe anhüdriid, polüvinüülalkohol ja polüvinüülatsetaat.

(5) Oma 132. istungil 22. juunil 2005 andis ettevõtjate koondumisega tegelev nõuandekomitee pooldava arvamuse komisjoni esitatud otsuse eelnõule, [2] milles koondumine kiideti heaks.

(6) Ärakuulamise eest vastutav ametnik oli oma 29. juuni 2005. aasta aruandes arvamusel, et poolte ärakuulamisõigusest peeti kinni. [2]

I. ASJAOMASED TURUD

Asjaomased kaubaturud

(7) Komisjoni uurimise käigus tuvastati järgmised asjaomased kaubaturud: äädikhape, vinüülatsetaatmonomeer, äädikhappe anhüdriid ja polüvinüülalkohol.

(8) *Äädikhape* – keemiline vahesaadus, mida kasutatakse mitmete teiste kemikaalide tootmises, näiteks vinüülatsetaatmonomeer, polüvinüülalkohol, äädikhappe anhüdriid, atsetaatestrid ja monokloroäädikhape. Komisjoni uurimises tuvastati, et äädikhape kujutab endast eraldi kaubaturgu, sest turul puuduvad sellele asendustoodet.

[1] ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

[2] ELT C 297, 29.11.2005.

(9) *Vinüülatsetaatmonomeer* – äädikhappederivaat, mida toodetakse mitmel viisil: i) äädikhappe lisamisega atsetüleenile, ii) äädikhappe lisamisega etüleenile, iii) äädikhappe anhüdriidi ja atseetaldehüüdi reageerimisel. Komisjoni uurimine näitas, et vinüülatsetaatmonomeer kujutab endast eraldi kaubaturgu, mida ei ole vaja väiksemateks alaturgudeks jaotada.

(10) *Äädikhappe anhüdriid* – põhikemikaal, mida kasutatakse peamiselt (umbes 75 %) atsetüültselluloosi helveste tootmiseks, mida omakorda kasutatakse toorainena atsetaattakkude tootmisel (kasutatakse sigarettide filtrite, lõnga ja mõnede tehniliste plastmasside tootmiseks). Äädikhappe anhüdriidi kasutatakse ka farmaatsiatoodete ja pesuainete tootmiseks. Komisjoni uurimine näitas, et äädikhappe anhüdriidi tuleks käsitleda eraldi kaubaturuna, sest sellel puudub asjaomane asendusaine.

(11) *Polüvinüülalkohol* – vees lahustuv sünteetiline polümeer, mis kuulub suuremasse suure vastupidavusega polümeeride rühma. Polüvinüülalkoholi saadakse polümeriseeritud vinüülatsetaatmonomeerist. Komisjoni uurimise käigus tuvastati, et sellel puuduvad asendustooted. Seetõttu käsitletakse käesolevas otsuses polüvinüülalkoholi kui eraldiseisvat asjakohast kaubaturgu.

Asjaomased geograafilised turud

(12) Kõnealuses juhtumis oli olulise tähtsusega äädikhappe, vinüülatsetaatmonomeeri ja äädikhappe anhüdriidi asjakohaste geograafiliste turgude määratlemine. Pooled väitsid, et geograafilised turud on globaalsed, põhjendades oma arvamust peamiselt viie punktiga:

— Import rahuldab rohkem kui 20 % Lääne-Euroopa nõudlusest.

— Maailmas ei takista kõnealuste toodetega kauplemist ei veokulud, impordimaksud ega riikide õigusaktid.

— Peamised globaalsed tootjad varustavad Lääne-Euroopat ainult impordi kaudu.

— Globaalsed kaubavood näivad vabalt Aasia, Ida-Euroopa, Lääne-Euroopa ja Põhja-Ameerika vahel ümberpaigutuvat vastavalt muutustele kohalikus nõudluses ja pakkumises.

— Hinnad paistavad maailma erinevates geograafilistes piirkondades olevat omavahel tugevas korrelatsioonis.

(13) Turu-uuringu käigus kontrolliti poolte väiteid ning üldiselt leidsid need kinnitust. Eriti analüüsis komisjon äädikhappe, vinüülatsetaatmonomeeri ja äädikhappe anhüdriidi kaubavoogusid erinevate regioonide vahel, hinda erinevates piirkondades, hinna struktuuri, tootmis- ja tehingukulude (transport, ladustamine ja maksud) olulisust ja ka tootmisvõimsuse arengut. Enamik andmeesitajatest märkis, et nad peavad asjakohaseid geograafilisi turge kõige kolme toote puhul globaalseteks.

(14) Äädikhappe ja vinüülatsetaatmonomeeri geograafiliste turgude määratluse kinnitamiseks esitasid pooled ka terve rea ökonomeetriaalaseid uuringuid (hinnakorrelatsiooni analüüs, ootamatu tehase tööseisakude mõju analüüs kaubavoogudele), mis nende arvates kinnitavad, et tegemist on globaalsete turgudega. Komisjon vaatas põhjalikult läbi ja kopeeris kõnealuseid uuringuid. Lisaks sellele viis komisjon täpsustatud andmetega läbi ka oma uuringu. Selle tulemuse kohaselt hõlmavad nii äädikhappe kui vinüülatsetaatmonomeeri geograafilised turud vähemalt Euroopa majanduspiirkonda ja Põhja-Ameerikat, kuid võivad olla ka globaalsed.

(15) Eespool mainitud põhjuste tõttu jõuti käesolevas otsuses järeldusele, et kõnealuse juhtumi puhul käsitletakse äädikhappe, vinüülatsetaatmonomeeri ja äädikhappe anhüdriidi geograafilisi turge globaalsetena.

(16) Oma eelmises otsuses [1] pidas komisjon igat tüüpi suure vastupidavusega polümeeride geograafilist turgu globaalseks, sealhulgas polüvinüülalkoholi oma. Seda on ulatuslikult kinnitanud komisjoni turu-uuring. Seetõttu jõutakse otsuses järeldusele, et polüvinüülalkoholi asjakohane geograafiline turg on globaalne.

II. **HINDAMINE**

(17) Äädikhappe globaalsel turul moodustaks uue üksuse turuosa tootmisvõimsusest [20–30] (*) % (Celanese [20–30] %, Acetex [0–5] %), ja kaubakäibest [20–30] % (Celanese [15–25] %, Acetex [5–10] %). Ühendüksus peab konkureerima praeguse suurima turul osalejaga BPga (tootmisvõimsus [20–30] %, kaubakäive [25–35] %) ja teiste oluliste turul osalejatega, näiteks Millenium (tootmisvõimsus [1–10] %, kaubakäive [1–10] %) ja Daicel (tootmisvõimsus [1–10] %, kaubakäive [1–10] %).

[1] Komisjoni 2. juuni 1999. aasta otsus, millega tunnistati koondumine kokkusobivaks ühisturuga (kohtuasi nr IV/M. 1469 – Solvay/BASF) vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 4069/89 (EÜT C 197, 14.7.1999, lk 2).

(*) Käesolevast tekstist on välja jäetud konfidentsiaalset infot sisaldavad osad. Need osad on märgitud nurksulgude ja tärniga.

(18) Komisjon on analüüsinud, kas konkurentidel on piisavalt tootmisvõimsust, et ära hoida konkurentsivastast hinnatõusu ja kas tarbijatel on hinnatõusu korral lihtne tarnijat vahetada. Arvestades turu kontsentratsioonitaset, oli vajalik uurida ka võimalust, kas kavatsetud koondumise tagajärjel suureneksid koordineeritud mõjud.

(19) Otsuses jõutakse järeldusele, et ühepoolsete mõjude esinemine on ebatõenäoline, sest tootmisvõimsus suureneb kiiremini kui eeldatav nõudlus, ja seetõttu on piisavalt tootmisvõimsust, et võidelda võimaliku hinnatõusuga. Lisaks sellele paistab, et tarbijatel on tarnijaid lihtne vahetada, eriti seetõttu, et enamik tarbijaid kasutab mitut allikat. Koordineeritud mõjude puhul jõutakse pärast põhjalikku turu struktuuri, turu läbipaistvuse, usaldusväärse vastuabinõude mehhanismi, tarbijate ning praeguste ja tulevaste konkurentide reageeringute analüüsimist otsuses järeldusele, et selliste mõjude esinemine on ebatõenäoline.

(20) Vinüülatsetaatmonomeeri globaalsel turul moodustaks üksuse turuosa tootmisvõimsusest [25–35] % (Celanese [20–30] %, Acetex [0–5] %), ja kaubakäibest [35–45] % (Celanese [30–40] %, Acetex [5–10] %). Pooled peavad konkureerima mitme olulise osalejaga, näiteks Dow (tootmisvõimsus [5–15] %, kaubakäive [5–15] %), Millenium (tootmisvõimsus [5–15] %, kaubakäive [10–20] %), DuPont (tootmisvõimsus [10–20] %), Dairen (tootmisvõimsus [1–10] %, kaubakäive [1–10] %) ja BP (tootmisvõimsus [1–10] %, kaubakäive [5–15] %).

(21) Sarnaselt eespool nimetatud äädikhappe turu kohta esitatud põhjustele ja pärast põhjalikku vinüülatsetaatmonomeer turu omaduste uurimist jõutakse otsuses järeldusele, et ühepoolsete mõjude esinemine ei ole tõenäoline. Otsuses jõutakse ka järeldusele, et koordineeritud konkurentsivastaste mõjude esinemine vinüülatsetaatmonomeeri turul on ebatõenäoline põhiliselt poolte ja suurimate konkurentide kaubaturuosade vahelise suure vahe tõttu. Lisaks sellele põhjustavad erineval tasemel olev integratsioon ja erinevate tehnoloogiate kasutamine eri tootjate puhul erinevaid kulustruktuure ja stiimuleid, mis veelgi vähendab eduka koordineerimise tõenäosust.

(22) Äädikhappe anhüdriidi globaalsel turul moodustaks uue üksuse turuosa tootmisvõimsusest [15–25] % (Celanese [15–25] %, Acetex [0–5] %), ja kaubakäibest [30–40] % (Celanese [25–35] %, Acetex [5–10] %). Pooled konkureerivad ettevõtjatega BP, Eastman, Jilin ja Daicel, kelle turuosa kaubamüügi turul on vastavalt [15–25] %, [10–20] %, [5–15] % ja [1–10] %. Arvestades, et ühenduksus peab konkureerima kõnealuste oluliste konkurentidega, kes praegu pakuvad konkureerivat hinda, jõutakse otsuses järeldusele, et kavandatav koondumine ei takista olulisel määral konkurentsi äädikhappe anhüdriidi globaalsel turul. Otsuses analüüsitakse ka koordineeritud mõjude esinemise tõenäosust ja selles jõutakse järeldusele, et kõnealuste mõjude esinemine on välistatud.

(23) Polüvinüülalkoholi globaalsel turul moodustaks uue üksuse turuosa tootmisvõimsusest [5–15] % (Celanese [5–10] %, Acetex [0–5] %), ja kaubakäibest [5–15] % (Celanese [5–10] %, Acetex [0–5] %). Kombineeritud turuosa tõttu ei oleks pooltel turujõudu võimalik kasutada. Seetõttu jõutakse otsuses järeldusele, et koondumine ei takistaks oluliselt konkurentsi polüvinüülalkoholi globaalsel turul.

(24) Lõpetuseks on komisjon hinnanud koondumise võimalikku mõju vertikaalselt seotud turgudele. Nii Celanese kui ka Acetex on vertikaalselt integreeritud järgettevõtjad selles mõttes, et nad kasutavad äädikhapet nii äädikhappe anhüdriidi kui ka vinüülatsetaatmonomeeri tootmiseks ning vinüülatsetaatmonomeeri polüvinüülalkoholi tootmiseks. Celanese tegutseb emulsioonide ja emulsioonipulbrite, atsetüültselluloosi ja atsetaatestrite järgneval turul. Acetex kasutab etüleeni vinüülatsetaaadi kopolümeere ja polüvinüülatsetaatide polümeere. Vaatamata sellele, arvestades poolte väikest turuosa ja suhteliselt väikest koondumisest põhjustatud kasvu asjakohastel turgudel, jõutakse otsuses järeldusele, et tõenäoliselt ei mõjuta koondumine vertikaalselt seotud turgusid.

III. **KOKKUVÕTE**

(25) Eespool mainitud põhjustel on komisjon jõudnud järeldusele, et kavandatud koondumine ei takista märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ühisturul või selle olulises osas, eriti turgu valitseva seisundi loomise või tugevdamise tagajärjel. Seepärast tuleb koondumine vastavalt ühinemismääruse artikli 8 lõikele 1 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklile 57 kuulutada ühisturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobivaks.